

Voorontwerp van decreet betreffende het lokaal sociaal beleid

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschaps- en gewestaangelegenheid.

Art. 2. Dit decreet is niet van toepassing op de gemeenten in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad.

De Vlaamse Regering sluit een convenant met de Vlaamse Gemeenschapscommissie om de doelstellingen van dit decreet te realiseren in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad.

Art. 3. In dit decreet wordt verstaan onder:

- 1° algemene verordening gegevensbescherming: verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming);
- 2° initiatieven van vrijwillige en informele zorg: alle initiatieven die door een lokaal bestuur, door lokale actoren of door de bevolking worden genomen en die niet hoofdzakelijk door beroepskrachten worden uitgevoerd, om de doelstellingen van de vermaatschappelijking van de lokale sociale hulp- en dienstverlening te realiseren;
- 3° lokaal bestuur: de gemeente en het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn;
- 4° lokaal sociaal beleid: het geheel van de beleidsbepaling en de acties van een of meer lokale besturen en van de acties van lokale actoren, om de maximale toegang van elke burger tot de rechten, vermeld in artikel 23 en artikel 24, §3, van de Grondwet, te verzekeren;
- 5° lokale actoren: alle overheden, particuliere organisaties en particuliere initiatieven die bijdragen aan de realisatie van het lokaal sociaal beleid;

- 6° lokale sociale hulp- en dienstverlening: de (preventieve) zorg-, hulp- en dienstverlening die de lokale actoren aanbieden, met inbegrip van de zorg voor personen met een complexe en langdurige zorgvraag, om de toegang van elke burger tot de rechten, vermeld in artikel 23 en artikel 24, §3, van de Grondwet, te garanderen;
- 7° sectorale regelgeving: de regelgeving die door de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest per sector bij decreet en bij de uitvoeringsbesluiten ervan vastgesteld is;
- 8° meerjarenplan: het meerjarenplan van de gemeenten en de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, vermeld in het Gemeentedecreet van 15 juli 2005 en het decreet van 19 december 2008 betreffende de organisatie van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn;
- 9° vermaatschappelijking van de lokale sociale hulp- en dienstverlening: de benadering van lokale sociale hulp- en dienstverlening, waarbij ernaar gestreefd wordt om kwetsbare mensen, met al hun mogelijkheden en kwetsbaarheden, een eigen zinvolle plek in de samenleving te laten innemen, hen daarbij waar nodig te ondersteunen en de lokale sociale hulp- en dienstverlening zo veel mogelijk in de samenleving te laten verlopen.

Hoofdstuk 2. Lokaal sociaal beleid als onderdeel van het meerjarenplan

Art. 4. Het lokaal bestuur ontwikkelt een integraal en inclusief lokaal sociaal beleid dat deel uitmaakt van het meerjarenplan.

Art. 5. §1. Het beleid dat het lokaal bestuur voert inzake betrokkenheid en inspraak van burgers houdt in het kader van het lokaal sociaal beleid rekening met de meest kwetsbare burgers met in acht name van participatiemethodieken die afgestemd zijn op de doelgroep.

§2. Het lokaal bestuur betreft de lokale actoren bij de voorbereiding, monitoring en bijsturing van het lokaal sociaal beleid.

Art. 6. Het lokaal bestuur kan een lokaal sociaal beleid, of delen daarvan, ontwikkelen in samenwerking met andere lokale besturen.

Hoofdstuk 3. Regie van de lokale sociale hulp- en dienstverlening

Art. 7. §1. Het lokaal bestuur heeft de opdracht om het aanbod aan lokale sociale hulp- en dienstverlening maximaal af te stemmen op de lokale behoeften.

De opdracht, vermeld in het eerste lid, heeft minstens betrekking op het bevorderen van overleg en afstemming tussen de lokale actoren om te komen tot een complementair aanbod aan lokale sociale hulp- en dienstverlening.

Het lokaal bestuur kan de opdracht, vermeld in het eerste lid, realiseren in samenwerking met andere lokale besturen.

§2. Als het lokaal bestuur zelf optreedt als aanbieder van lokale sociale hulp- en dienstverlening scheidt het de rol als aanbieder van lokale sociale hulp- en dienstverlening voldoende van de rol die het lokaal bestuur krijgt met toepassing van paragraaf 1.

De Vlaamse Regering bepaalt in dat verband de nadere regels, rekening houdend met de specificiteit van de sectorale regelgeving.

Art. 8. §1. De Vlaamse Regering bepaalt de modaliteiten waarbinnen de diensten en voorzieningen die de Vlaamse overheid erkend of vergund heeft, bijdragen aan

de verwezenlijking van de doelstellingen en de uitvoering van de acties die geformuleerd worden binnen het lokaal sociaal beleid. De modaliteiten hebben minstens betrekking op:

- 1° het afstemmen van de programmatie op de lokale sociale beleidsdoelstellingen;
- 2° de mate waarin de Vlaamse subsidies of de criteria voor erkenning of vergunning gekoppeld zijn aan de bijdrage tot de verwezenlijking van de lokale sociale beleidsdoelstellingen.
- 3° de manier waarop het lokaal bestuur uitvoering geeft aan de bepalingen van art. 7, §2.

§2. Lokale besturen kunnen een gezamenlijk initiatief nemen om een bovenlokaal sociaal beleid te ontwikkelen, waarbij Vlaamse programmatiecijfers samengeteld kunnen worden.

Hoofdstuk 4. Toegankelijke sociale hulp- en dienstverlening en onderbescherming aanpakken

Art. 9. Het lokaal bestuur maakt werk van een maximale toegankelijkheid van de lokale sociale hulp- en dienstverlening voor de bevolking en besteedt daarbij bijzondere aandacht aan onderbescherming.

Daartoe bouwt het lokaal bestuur het sociaal huis uit tot het herkenbaar lokaal aanspreekpunt voor burgers met betrekking tot het aanbod van lokale sociale hulp- en dienstverlening. Vanuit dit sociaal huis wordt een samenwerkingsverband geïntegreerd breed onthaal gerealiseerd dat minstens het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn, het erkende centrum voor algemeen welzijnswerk en de erkende diensten maatschappelijk werk van de ziekenfondsen omvat.

Het lokaal bestuur kan het geïntegreerd breed onthaal ook realiseren in samenwerking met andere lokale besturen.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels.

Art. 10. Het samenwerkingsverband geïntegreerd breed onthaal, vermeld in artikel 9, tweede lid, heeft minstens de volgende functies:

- 1° neutrale informatie over het aanbod van de lokale sociale hulp- en dienstverlening verstrekken;
- 2° de rechten verkennen;
- 3° de rechten realiseren;
- 4° de hulpvragen verhelderen;
- 5° neutraal naar de gepaste lokale sociale hulp- en dienstverlening doorverwijzen.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels, waaronder het vastleggen van bijkomende functies en de concrete invulling van die functies en de functies, vermeld in het eerste lid.

Art. 11. §1. Het samenwerkingsverband geïntegreerd breed onthaal, vermeld in artikel 9, tweede lid, hanteert minstens de volgende werkingsprincipes:

- 1° neutraal, bekend, herkenbaar en zichtbaar zijn voor de burger;
- 2° generalistisch werken met specialisaties binnen handbereik;
- 3° outreachend handelen naar kwetsbare doelgroepen;
- 4° in continuïteit in de hulp- en dienstverlening voorzien;
- 5° participatief en krachtgericht werken in de hulp- en dienstverlening.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels, waaronder de concrete invulling van de werkingsprincipes, vermeld in het eerste lid.

§2. De actoren die minstens deel moeten uitmaken van het samenwerkingsverband geïntegreerd breed onthaal, vermeld in artikel 9, tweede lid, die aan gebruikers hulp- en dienstverlening aanbieden, verwerken persoonsgegevens en wisselen onder elkaar persoonsgegevens uit opdat aan die gebruikers verantwoorde hulp- en dienstverlening kan worden verstrekt en opdat de continuïteit van de hulp- en dienstverlening kan worden gegarandeerd. Die persoonsgegevens bevatten ook persoonsgegevens als vermeld in artikel 9, lid 1, en 10 van de algemene verordening gegevensbescherming. De verwerking van de onderscheiden categorieën van persoonsgegevens voorziet in een passend beveiligingsniveau en gebeurt met de nodige vertrouwelijkheid.

Met behoud van de toepassing van de verplichtingen en beperkingen die voortvloeien uit de regelgeving over de bescherming bij de verwerking van persoonsgegevens, onder andere deze die specifiek van toepassing zijn bij de mededeling van persoonsgegevens, zoals ze in voorkomend geval op federaal of Vlaams niveau verder zijn of worden gespecificeerd, of uit de regelgevingen van de sectoren, is die gegevensuitwisseling onderworpen aan de volgende voorwaarden: 1° de gegevensuitwisseling heeft alleen betrekking op gegevens die noodzakelijk zijn voor een verantwoordelijke hulp- en dienstverlening en de continuïteit van de hulp- en dienstverlening; 2° de gegevens worden alleen uitgewisseld in het belang van de gebruikers; 3° behoudens overmacht of dringende noodzaak, dient de gebruiker op wie de gegevens betrekking hebben, zijn instemming te geven met de gegevensuitwisseling, op de wijze die door de Vlaamse Regering kan worden bepaald.

De Vlaamse Regering bepaalt nadere regels met betrekking tot de vorm waarin en de wijze waarop de persoonsgegevens worden verwerkt en uitgewisseld. De Vlaamse Regering bepaalt de categorieën van gegevens die worden verwerkt en uitgewisseld.

In deze paragraaf wordt verstaan onder instemming: elke vrije, specifieke, geïnformeerde en uitdrukkelijke wilsuiting.

Art. 12. De Huizen van het Kind, vermeld in artikel 7 van het decreet van 29 november 2013 houdende de organisatie van preventieve gezinsondersteuning, maken deel uit van een integraal en afgestemd beleid met betrekking tot toegankelijkheid van de lokale sociale hulp- en dienstverlening en de aanpak van onderbescherming.

Hoofdstuk 5. Vermaatschappelijking van de lokale sociale hulp- en dienstverlening

Art. 13. Het lokaal bestuur neemt maatregelen die de vermaatschappelijking van de lokale sociale hulp- en dienstverlening stimuleren.

Art. 14. Het lokaal bestuur organiseert initiatieven van vrijwillige en informele zorg, of ondersteunt en stimuleert dergelijke initiatieven die door lokale actoren of de bevolking georganiseerd worden.

Art. 15. Het lokaal bestuur sensibiliseert de bevolking voor deelname aan, oprichting, organisatie of gebruik van de initiatieven van vrijwillige en informele zorg.

Art. 16. Het lokaal bestuur kan de taken, vermeld in artikel 13, 14 en 15, uitvoeren in samenwerking met andere lokale besturen.

Hoofdstuk 6. Ondersteuningsbeleid

Art. 17. De Vlaamse Regering bepaalt de Vlaamse beleidsprioriteiten waarvoor, binnen de perken van de begrotingskredieten, een subsidie aan de lokale besturen kan worden verleend voor de uitvoering van activiteiten conform de bepalingen van dit decreet of aan initiatieven of organisaties die lokale besturen bijstaan en ondersteunen bij de uitvoering van activiteiten conform de bepalingen van dit decreet.

Art. 18. De bepalingen van het decreet van 15 juli 2011 houdende vaststelling van de algemene regels waaronder in de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest periodieke plan- en rapporteringsverplichtingen aan lokale besturen kunnen worden opgelegd, zijn van toepassing.

Art. 19. De Vlaamse Regering kan, onder de voorwaarden die ze bepaalt en binnen de perken van de begrotingskredieten, een subsidie verlenen voor projecten met een experimenteel of vernieuwend karakter die passen in het lokaal sociaal beleid.

Die projecten kunnen worden uitgevoerd door het lokaal bestuur of door een lokale actor, in samenwerking met het lokaal bestuur.

Art. 20. De Vlaamse Regering kan de lokale besturen ondersteunen via data- en kennisdeling om een lokaal sociaal beleid te voeren.

Hoofdstuk 7. Toezicht

Art. 21. Onverminderd de bepalingen in het gemeentedecreet van 15/07/2005 en het OCMW decreet van 19/12/2008, organiseert de Vlaamse regering het toezicht op de bepalingen van dit decreet.

Hoofdstuk 8. Wijzigingsbepaling

Art. 22. In artikel 146, §2, van het decreet van 19 december 2008 betreffende de organisatie van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn wordt de zinsnede "het decreet van 19 maart 2004 betreffende het lokaal sociaal beleid" vervangen door de zinsnede "het decreet van (...) betreffende het lokaal sociaal beleid".

Hoofdstuk 9. Slotbepalingen

Art. 23. De Vlaamse Regering brengt de sectorale regelgeving in overeenstemming met de bepalingen van dit decreet.

Art. 24. De bepalingen in dit decreet kunnen geen afbreuk doen aan de bepalingen van het decreet op de intergemeentelijke samenwerking van 06/07/2001, het gemeentedecreet van 15/07/2005 en het OCMW decreet van 19/12/2008.

Art. 25. Het decreet van 19 maart 2004 betreffende het lokaal sociaal beleid, gewijzigd bij het decreet van 13 juli 2012, wordt opgeheven.

Art. 26. Tot en met 24 mei 2018, met name de dag voor de algemene verordening gegevensbescherming van toepassing is, moet artikel 11, §2, als volgt worden gelezen:

"§2. De actoren die minstens deel moeten uitmaken van het samenwerkingsverband geïntegreerd breed onthaal, vermeld in artikel 9, tweede lid, die aan gebruikers hulp- en dienstverlening aanbieden, verwerken persoonsgegevens en wisselen onder elkaar persoonsgegevens uit opdat aan die gebruikers verantwoorde hulp- en dienstverlening kan worden verstrekt en opdat de continuïteit van de hulp- en dienstverlening kan worden gegarandeerd. Die

persoonsgegevens bevatten ook persoonsgegevens als vermeld in artikel 6, 7 en 8 van de wet van 8 december 1992 betreffende de bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens. De verwerking van de onderscheiden categorieën van persoonsgegevens voorziet in een passend beveiligingsniveau en gebeurt met de nodige vertrouwelijkheid.

Met behoud van de toepassing van de verplichtingen en beperkingen die voortvloeien uit de wet van 8 december 1992 betreffende de bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, onder andere deze die specifiek van toepassing zijn bij de mededeling van persoonsgegevens, zoals ze in voorkomend geval op federaal of Vlaams niveau verder zijn of worden gespecificeerd, of uit de regelgevingen van de sectoren, is die gegevensuitwisseling onderworpen aan de volgende voorwaarden:

1° de gegevensuitwisseling heeft alleen betrekking op gegevens die noodzakelijk zijn voor een verantwoordelijke hulp- en dienstverlening en de continuïteit van de hulp- en dienstverlening;

2° de gegevens worden alleen uitgewisseld in het belang van de gebruikers;

3° behoudens overmacht of dringende noodzaak, dient de gebruiker op wie de gegevens betrekking hebben, zijn instemming te geven met de gegevensuitwisseling, op de wijze die door de Vlaamse Regering kan worden bepaald.

De Vlaamse Regering bepaalt nadere regels met betrekking tot de vorm waarin en de wijze waarop de persoonsgegevens worden verwerkt en uitgewisseld. De Vlaamse Regering bepaalt de categorieën van gegevens die worden verwerkt en uitgewisseld.”.

Art. 27. De Vlaamse Regering bepaalt voor iedere bepaling van dit decreet de datum van inwerkingtreding.

Brussel, ... (datum).

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin,

Jo VANDEURZEN